

Tallinna Reaalkooli direktor Mart Kuurme peab oma kooli edu saladuseks pikka iga ja traditsioone. Pildil annab direktor füüsikatundi 9.b klassile.

MARKO MUMM

Ääremaalt on ülikooli pikk tee

Parimad õpilased suunduvad keskustesse

Kõrgkoolide sisseastumiskonkurssidel löid teistest jõulisemalt läbi Tallinna, Tartu ja Pärnu eliitkoolide lõpetajad. Riigieksamite kehvad tulemused jätsid kaugematest ja vähem mainekatest õppeasutustest tulijad ukse taha.

Riikliku eksamikeskuse direktori Andres Adamsoni sõnul näitasid riigieksamite tulemused selget lõhet linna- ja maakoolide, Tallinna-Tartu ja ülejäänud Eesti õppurite ning paari maakonnakeskuse ja piirkonna teiste koolide taseme vahel. "Siiski saavutasid lisaks teada-tuntud kõvadele koolidele väga häid tulemusi ka mitmed maakoolid ja Lasnamäe Gümnaasium," ütles Adamson.

Eksamitulemused sundisid kooli vahetama

Adamsoni sõnul jäävad maakoolid reeglina linna omadele alla sel lihtsal põhjusel, et neil ei ole võimalik pedagooge valida. "Riigieksamid tõestasid, et õpilaste tase sõltub ikka õpetajast, mitte sellest, kui palju õpilasi klassis on," nentis Adamson. Eksamikeskuse direktor on siiski veendunud, et andekad õpilased pääsevad ikka ülikooli, ükskõik, kui kaugest Eestimaa nurgast või millisest koolist nad tulevad.

Adamson on endiselt seisukohal, et ühe aasta eksamitulemuste järgi ei saa koolide kohta otsuseid langetada, sest lõpetajate lennud on aastate lõikes võimelt erinevad. Salastatud eksamitulemuste ilmunisse ajakirjanduses suhtub Adamson rahulikult. "Novembri algul anname välja brošüüri, kus on sees nii palju andmeid riigieksamite kohta, kui neid vähegi avalikustada võib."

Valga ja Põlva maakonnas ei küün-

dinud ühegi kirjandi hinne Eesti keskmise tasemeni. Kuid samas olid näiteks Põlvamaa Kanepi Gümnaasiumi inglise keele ja ajaloo eksami tulemused üle Eesti keskmise. Neis aineis olid maakonna parimad. "Me poleks seda oodanudki, et meie väike kool suurematest naabritest ette jõuab, seda enam, et sel aastal lõpetas suhteliselt nõrk klass," ütles õppealajuhataja Merike Kaste.

"Pärast seda kui ajakiri Luup avaldas parimad eksamitulemused, lahkusid Kanepi Gümnaasiumist mitmed keskkooliõpilased, väites, et on selle kooli jaoks liiga nõrgad," rääkis Kaste. Ta loodab, et info Kanepi kooli headest inglise keele ja ajaloo tulemustest toob neile lähiaastatel asemele tugevamaid õppureid.

Koolide erinevast haridustasemest rääkides on sageli viidatud Hiiumaale, väites, et sealt pääsevad edasi õppima vaid üksikud. Hiiumaa maavalitsuse haridusosakonna juhataja Hannes Maasel kinnitas, et sel aastal sai saare ainsa keskkooli 65 lõpetajast kõrgkoolidesse sisse 19. See on parem tulemus kui kunagi varem.

Tallinna Reaalkooli õpilased on aastaid olnud kõrgkooli pääsejate esirinnas. Üheks kõrge taseme põhjuseks peab direktor Mart Kuurme kooli pikka iga ja traditsioone. "Vanadel koolidel on kergem tippu saada. Kvaliteet ei tule üleöö – noored koolid peavad selle saavutamiseks vaeva nägema," tõdes Kuurme.

Direktori arvates koonduvad head õpilased meelsamini vana traditsiooniga kooli, sest nad teavad selle taset. "Meile tulevad ka hoopis kaugete paikade õpilased, kes on hea hariduse nimel nõus tuttavate juures elama. Samal ajal jäävad muidugi keskustest eemal olevad koolid tühjaks," rääkis Kuur-

Ülikooli sissesäänute osakaal

Õpilaste protsent, kes pärast kooli lõpetamist nimetatud ülikooli sisse said.

Tallinna Pedagoogikaülikool

Prantsuse Lütseum	29%
44. keskkool	17%
54. keskkool	16%
Humanitaargümnaasium	16%
Inglise kolledž	16%

Tallinna Tehnikaülikool

Tehnikagümnaasium	43%
Reaalkool	36%
Tõnismäe reaalkool	30%
Kuristiku keskkool	29%
Humanitaargümnaasium	28%

Tartu Ülikool

Treffneri gümnaasium	58%
Miina Härma gümnaasium	47%
Inglise kolledž	45%
Narva Pähklimeie gümnaasium	44%
Nõo reaalgümnaasium	40%

Eesti Põllumajandusülikool

Kommertsgümnaasium	24%
Tamme gümnaasium	20%
Ülenurme gümnaasium	18%
Põlva Käisi keskkool	16%
Raatuse gümnaasium	14%

Allikad: kõrgkoolid

Alvar Jaakson

me.

Reaalkoolist pole viimase õppeaasta jooksul lahkunud ükski õpetaja. "Meile käib end tööle pakkumas palju pedagooge, kui uut õpetajat vaja läheks, saaks isegi valida. Linnakooli tulakse pedagoogiks meelsamini, sest õpetajatöö kõrvalt saab ametis olla ka erafirmas," teadis Kuurme.

Maanoored peata

Tartu Ülikooli prorektori Teet Seene sõnul läheb maanoortel eksamitel sageli kehvemini ka seetõttu, et nad on linnas elanud eakaaslastest aremad. "Linnanoored oskavad paremini enda eest seista ja mõjule pääseda. Maaõpilased ei tea vahel sedagi, millist eriala endale valida," ütles Seene. Tema sõnul puudub maanoortel sageli täpne ettekujutus, mida üks või teine eriala pakub. Nii valivad nad heas usus kõige suurema konkursiga valdkonna ja langevad siis välja.

Seene sõnul on Eestis olemas hariduse ääremaad, kust pärit noortel on üliiraske kõrgkooli saada. "Hariduse ääremaa ei kattu sageli geograafilise äärealaga. Ääremaid hariduses on ka suurte linnade ümbruses, sest vanemad panevad lapsed igaks juhaks linna suurtükkidesse. Paljud linnaäärsed koolid tühjenevad või jäävad sinna nõrgemad õpilased," ütles Seene.

Tartu Ülikool on teinud regionaalja haridusministri ettepaneku, et maakonnad saaksid vastavalt vajadusele tellida kõrgkoolides juurde kohti erialadele, mille spetsialiste vajatakse. "Noorega sõlmitakse leping, et ta läheb pärast lõpetamist kodukanti tagasi. Nii paraneks ehk ka maaõpetajate tase," arvas Seene. Juba praegu saab presidendi ümarlaua nõusolekul Tartu ülikoolis sel tingimusel eesti keele pedagoogiks õppida kümme Ida-Virumaa noort.

MALLE PAJULA